

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfild & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek., A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körsz.).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colônă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicările mai dese după tarifa
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în ne-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șese luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șese
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șese
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șese luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 68.

Brașov, Luni-Marți 25 Martie (7 Aprilie).

1903.

Din cauza sfintei sărbători de mâne, Marți,
Bunavestire, ziua nu va apăre până Miercuri
séra.

NOU ABONAMENT LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie st. v. 1903

se deschide nou abonament, la care invităm
pe toți amicii și sprijinitorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
corône, pe șese luni 12 corône, pe trei luni
6 corône, pe o lună 2 corône.

Pentru România și străinătate: Pe un
an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei
luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se pôte face mai ușor
prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

In corn de capră.

Opoziția koșuthistă a ajuns în
corn de capră.

Acésta e impresiunea ce a fă-
cut-o asupra noastră discușiunea din
clubul partidului „independist și dela
48“ de Vineri séra.

Conferența partidului a avut să
hotărască asupra viitôrei sale atitu-
dine în parlament, ér în deosebi
asupra întrebării: ce pozițiune să ia
față cu proiectul de indemnitate,
al guvernului? Hotărîrea, ce au luat-o
independiștii, pare a fi radicală și
pare a semna un rășboi la cuțite
și până la cea din urmă picătură
de sânge cu guvernul. Esaminându-o
însă mai de aproape vede omul, că
nu e așa de periculoasă cum apare
în primul moment, ci ea lasă o ușită

pentru împăcare, séu cel puțin pen-
tr'un armistițiu mai îndelungat, căci
este o decisiune condiționată.

Propunerea lui Barabas, votată
de conferența partidului, se introduce
mai întâi cu enunțierea dorinței
koșuthiștilor, ca să se evite starea
de *ex lex*, adică starea în afară de
constituție, ce ar trebui să urmeze
decă guvernul, ne mai având impu-
ternicire dela parlament dela 1 Mai
a. c. incolo, n'ar mai puté să încas-
seze dările și să facă plățile pe basa
legală constituțională. Apoi obstruc-
țiunea partidului în contra proiectu-
lui de indemnitate, prin care guver-
nul cere prelungirea cu patru luni
a provisorului bugetar, o face de-
pendentă de o condițiune, pe care
președintele partidului, Francisc Kos-
suth, o pusese deja guvernului Szell
în comisiunea financiară a dietei.

În numita comisiune Francisc
Kossuth a pus condițiunea, ca în
decursul celor patru luni cât va dura
noul provisoriu bugetar, guvernul
se lasă a se desbata în cameră bud-
getul pentru anul 1903, precum și
tôte celelalte proiecte de lege legate
de termen, asădăr și pe acele rela-
tive la pactul cu Austria, cu singura
excepțiune a proiectelor de lege des-
pre înmulțirea contingentului recru-
ților.

Acésta condițiune o pune și
conferența partidului, declarând, că
numai decă guvernul nu-o va ac-
cepta, independiștii vor face obs-
truțiune și proiectului de lege pen-
tru prelungirea provisorului bud-
getar, declinand de la sine în cazul
acesta ori-ce responsabilitate.

Situațiunei dificile și încurcate,
în care a ajuns partidul koșuthist
în urma obstrucțiunei ce-o face
acum de aproape trei luni proiecte-
lor militare i-a dat expresiune mai
viuă, în conferența clubului, deputa-
tul Iuliu Iusth. Acesta a spus-o pe

față, că ar considera-o de-o fatală
nenorocire, decă partidul ar intra în
obstrucțiune contra provisorului bud-
getar. Iusth a descris cu colorii po-
somorite urmările, ce le-ar puté avé
treccrea în starea de *ex-lex*; a vor-
bit și de eventualitatea înlocuirii
ministeriului Szell cu altul nou, care
de sigur ar fi mai violent. A făcut
amintire și de cuvintele lui Banffy,
care de-o parte dă sfatul opoziției
de a continua lupta în contra pro-
iectelor militare necondiționat, de
altă parte declară, că în contra ob-
strucțiunei numai un léc există:
schimbarea regulamentului camerei.
O astfel de schimbare ar aduce după
sine introducerea cloturei, care ar
fi forte periculoasă pentru Ungaria,
„unde nu toți membrii națiunei sunt
pétrunși de idealul național“. Noul
guvern ar introduce dér cu forța
clotura și după aceea ar disolva
dieta, și noua dietă cu ajutorul clo-
turei ar face apoi tôte pe voia celor
dela guvern.

Președintele partidului, Fr. Kos-
suth, s'a grăbit la rândul său a subs-
crie cele dișe de Iusth dicând, că
motivele, ce le aduse acesta în dis-
cursul său sunt de „mare gravitate“
și „grozav de serioșe“.

Tôtă gălăgia, ce a făcut-o dér
Barabas, neastêmpêratul vicepreșe-
dinte al partidului, tôte amenințările
lui cu neînduplecarea independiștilor,
tôte îndeețările lui cutezate, că as-
cuțișul rezistenței se îndreptă chiar
contra monarhului, „a căruia voință
mai înaltă singură este, care vrea să
facă a se primi proiectele militare“,
s'au redus la acel conclud al confe-
renței partidului, prin care de fapt
i-se întinde guvernului cu o mână
posibilitatea de a se împăca cu ob-
strucționiștii.

Ministru-președinte Szell, față
cu condițiunea pusă de Kossuth în
comisiunea financiară, a declarat ce

e drept, că „nu pôte retrage proie-
tele militare“ dér s'a grăbit a adauge,
că „recunôsce lealitatea propunerii
independiștilor“.

Êtă dér și de-o parte și de altă
făcută puntea, pe care se pot apro-
pia Szell și Apponyi cu Kossuth.
Camera a fost amânată până la 16
Aprilie a. c. Până atunci se vor
mai gândi cei-ce voiau să jôce pe
„grozavii“ asupra nestatorniciei lu-
crurilor în lumea acésta.

Se va mai gândi și d-l Szell.
Intimii lui anunță, că dîile acestea
el va pleca la Viena ca să raporteze
Majestății Sale asupra situațiunei.
Nu cumva mai speréază ministru-pre-
ședinte a puté îndupleca pe bêtărânel
monarch de a face vre-o nouă con-
cesiune pentru salvarea situațiunei
guvernului? După teoria lui Bara-
baș și așa corôna este alfa și omega
în trebile militare, ea le face și rês-
face tôte.

Decă guvernul Szell face cu-
noscut prin organul său „Magyar
Nemzet“, că nu pôte să cedeze, în-
trebăm cum ar puté ceda corôna
tocmai în cestiunea armatei? Acésta
ar însemna într'adevăr, că capul sta-
tutului vrea să se lăpede de poziția
de domnitor al unei mari puteri.

Discursul lui Veselovsky. În șe-
dinta de la 3 Aprilie a dietei, a luat cu-
vântul și deputatul naționalist slovac
Veselovsky, care a vorbit contra urcării con-
tingentului recruților și anume din punct
de vedere general, relevând sêrăcia popo-
rului. Discursul lui Veselovsky a durat
doue ôre și la sfârșit a accentuat și mo-
mente naționale slovacesci: „Tot mereu,
dice Veselovsky, Slovacilor li se trage la
îndoială patriotismul, dér cei ce o fac
acésta uită, că timp de 150 ani numai
Slovacii au apărat tēra și că luptele pen-
tru libertate, cari au durat aproape trei sute
de ani au decurs în Ungaria de nord și că

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“.

Societatea Eleno-Latină.

Latina gintă e regină...
V. Alexandri.

În timpul din urmă s'a inaugurat o
mișcare între popôrele romanice pentru o
nouă eră latină, ale cărei principale rădê-
cini sunt și astăzi, ca mai demult, în Italia,
ér puternicele-i ramuri se estind preste
tôte țerile locuite de rasa latină. O alianță
acésta ce are a dovedi lunei, că pretinsa
decadență a rasei latine e un neadevăr și
cumcă latinii și acum sunt înainte mer-
gători întru tôte, precum cade-se a fi
unor moștenitori ai civilizațiunii eleno-
latine. Acésta rasă care dede lunei mo-
deluri fără sémân în ale artelor și sciin-
țelor nici pe de parte nu se pôte afirma,
că ar fi în préjma stingerii sale.

Acum când anglo-saxonul e în zeni-
tul său, când Germania s'a urcat atât de
sus în cât vrea să devină far luminător
pentru popôre, ba ca uriașul ei arbor
Ygdrasil din mithosul german, să-și în-
tindă ramurile sale peste întreg pământul,
în vreme ce colosul de la nord e cu mare

rîvnă de egemonie peste Inmea ortodoxă
și neortodoxă, când în fine gințile mai
nainte barbare, tôte își ridică astăzi ca-
pul cu mândrie.

Unii încep pe rând a enumera pu-
ternicele ere din vechime începând de la
egiptenă, gréacă, romană până 'n dîile
nôstre, prevestind o eră teutonică, ba una
slavă, care va înghiți pe tôte și ca să
mai facă să te trecă și fiorile dic, că 'n
urma urmelor, se va încheia cu o eră chi-
nesă care ca-un potop, va cotropi totul.

În ciuda atâtor conjecturi posibile
și imposibile, societatea de curând înfiin-
țată cu întregul ei nume: „Societă della
civiltă Elleno-Latina“ nu are intenții po-
litice. Ea este din contră, o sentinelă a
păcii, iubitoare de litere, sciință și arte
precum este însuși eruditul ei president,
d-l conte *Angello de Gubernatis*. Afară
de acésta menire a ei, mai are și o fer-
binte dragoste de soră mai mare cătră
surorile de un sânge pe cari le stringe
pe lângă sine, le chêmă a se ocroti la
sînul Romei, acésta Alma-mater, spre a-și
comunica ideile, bucuriile și durerile și
spre a munci împreună pentru ajungerea
unei ținte înalte, ideale.

În Franția, Spania, Portugalia, Ro-
mânia, Mexic etc. se află răspândiți mem-
brii ei, tot atâția apostoli ai latinității.

La Galați, precum scim, se va în-
ființa deja o secție a acestei lige cultu-
rale pentru propagarea intereselor geniului
latin și resuscitarea mărețelor tradițiunii.
Limba latină, care așa dicând, și-a perdut
aprope terenul de subt picioare, care as-
tăzi nu mai este odoarea copiilor, pentru
că nu se prea învață; în sciință chiar și
arte se creéză termine tehnice noue,
moderne, ...va avé să între érași în dreptul
său, combinată fiind din cea clasică cu
scholastica și neolatina.

În vederea acestui scop se prepară
o interesantă discuțiune în congresul
latin.

Sediul societății este în eterna ce-
tate, unde în tot anul se vor întruni la-
tini din tôte părțile. Se pôte însă că se
va hotărî, ca congresele să se țină fie-
care an în alt loc. Anul acesta însă, ca
cel dintâi, congresul se va ținé în Roma
de la 15—21 April, datul glorios al Urbei
și pentru perfecta reușită se fac mari
pregătiri.

Presidentul de onôre al congresului

latin va fi principele Colonna, primarul
Romei.

Din România, precum se aude, va
merge d-l G. Tocilescu cu mai mulți uni-
versitari.

Una din atracțiunile festivităților va
fi piesa lui Plautus „Aulularia“, jucată pe
scenă de cătră studenții și studentele din
Roma, în limba latină ca înainte cu 2000
de ani; ér între acte, tinerii din România
vor juca danțurile naționale Bătuta și
Călușerul.

Apoi să nu salte inima de bucurie
la acésta frumoșă înfrățire și să nu stri-
găm Romei: „Salve, magna parens!“

S'au făcut demersuri ca să se acôrde
pe căile ferate italiene o reducere de
prețuri cât de mare pentru congresiști.
Ar fi de dorit ca să profite cine
pôte de acest favorabil prilej, să mergă
la Roma să-și vadă légânul străbun și in-
curagiat de eurentul vivificator, să se întôrcă
întinerit și plin de nădejde într'un viitor
de aur al némului său. Mai cu de-adinsul
recomandăm Românilor din Transilvania
și Ungaria să nu întârție a se face mem-
bri la acésta ideală societate, și cine are
prindere, să asiste la congres.

Slovacii au luat parte activă la ele. Cum că Slovacia nu învață unguresce, cauza este, că ei pot să trăiască și fără limba ungurească: (Bizony Akos: Dér în America învață englezesc!) *Veselovsky*: Da, fiindcă acolo nu pot trăi fără limba engleză, aici însă fiind în masse compacte pot trăi și cu limba lor maternă. *Nu poporul este pentru funcționari, ci funcționarii pentru popor și prin urmare trebuie să învețe limba poporului.*

Ultima ședință a dietei. Dieta ungărească a luat vacanță de Paști. În ultima ședință, ce s'a ținut Sâmbătă, s'a continuat dezbaterile proiectelor militare. A vorbit *Rakosi* Viktor despre armata națională și despre idealurile naționale. După *Rakosi* a luat cuvântul *Ugron Gabor*, susținând în discursul său, că dinastia are nevoie tot așa de mare de armata națională maghiară, ca și țera, pentru-că armata în actuala ei constituție a fost bună să îndeplinească rolul de subjugare, în lăuntrul d'ei odată n'a fost capabilă a raporta victorii în afară. Ungaria în lipsa unei armate naționale este cu desăvârșire desarmată față cu *primejdia panslavistă*. A mai vorbit contele *Banffy Miklos*, cerând restrângerea jocului de bursă, apoi la propunerea lui *Szell* s'a hotărât a se lua vacanță până Joi după Paști, când se va începe dezbaterile indemnității. În sfârșit s'au făcut câteva interpelații: *Pap Zoltan* interpelază în chestia imnului „*Gott erhalte*”, întrebând pe ministrul de honveđi dacă are cunoștință că la școala de honveđi din Cinci biserică tot a doua Duminecă se cântă „*Gott erhalte*” și că câți-va elevi au fost eliminați din cauză, că s'au împotrivit a-l cânta. Întrebă mai departe pe ministrul de culte și instrucțiune, dacă are cunoștință cum-că „*Gott erhalte*” se cântă chiar și în unele școle. — Deputatul *Szombathy* interpelază pe ministrul președinte și pe cel al agriculturii în chestiunea miseriei, ce domnesce în părțile locuite de Români ale comitatului Aradului și întrebă, dacă sunt aplecați a da ajutor celor lipsiți? La interpelația aceasta a răspuns ministrul *Daranyi*, spunând că nu face nici o deosebire între părțile locuite de Maghiari și de naționalități. Până acuma nu i-s'a trimis raport despre miseria acelor locuitori, îndată ce însă va primi, va lua măsuri pentru alinarea miseriei. *Szombathy* a luat răspunsul la cunoștință cu mulțumire. *Okolicsanyi* interpelază în chestia mișcărilor din Balcani. Ministrul Președinte *Szell* răspunde, că politica monarhiei este în deplin acord cu cea a Rusiei și că reformele propuse se vor executa, ăr de se va face împotrivire, pe Turcia nimeni nu o va împiedeca a lua măsurile, ce le va crede de cuviință.

Etă cum a întempinat d-l De Gubernatis, salutul a câtorva domni din România:

„Amici, sunt pătuns de scumpul glas ce-mi aduce salutul patriei vostre. Numai prin unire ne putem întări, însă a ne uni numai în simțiri nu este destul. E necesar a ne uni și în lucrări. Ați cetit negreșit, îndrăsnetele cuvinte rostite în Aquisgrana Iunie trecut, de către *Wilhelm II*, acest visător înalt, cu cari îndegetă datorințele ce incumbă națiunii germane: „Ca nici o lucrare — dicea el — referitoare la nouă descoperiri să nu se publice mai înainte în alte limbi de cât în a noastră; și nici un concept nou științific să nu se exprime mai întâiu de către alții, de cât de noi; etă spiritul german la care aspiră națiunea germană!” Fiindcă geniurile nu se nasc însă după decrete împărătesci, nobilele emulațiuni sulevate de către Germania, a și răspuns în dată spiritul latin prin noua biruință a lui *Marconi*. Puterile bine unite ale Italiei, Franciei, Spaniei, Portugaliei, României, Sviterei latine, Argentinei, Chilii, Peru, Brasilei Columbiei, Antillelor, Guatemala și Mexicului cu clasica suflare a Romei și Eladei ne vor pute ușor permite a ține ideal-minte front cu năsuințele Germaniei care din barbară ce era, deveni așa de învățată.

„E necesar însă ca să avem în ve-

Bismarck și Români.

— Fine. —

La pagina 211 a numitelor memorii dăm érași de numele lui Bismarck, ca un fel de „*diabolus rotae*” în cestiunea recunoșterii independenței României. Etă ce ne relatază memoriile:

21 Iunie-13 Iulie 1879. Contele *Andrassy* aduce la cunoștința guvernului român prin contele *Hoyos*, că principele *Bismarck* nu stăruie pentru executarea nici unui articol așa de mult, ca pentru art. 44 și că el n'are încredere în bunăvoința guvernului român. Părerea lui *Bismarck* este, că România nu va intra în posesiunea independenței sale, decât după rezolvirea cestiunii evreiesci. Cât timp nu vor fi îndeplinite condițiunile congresului de Berlin, România este în ochii lui un stat dependent, pe care îl va neglija și va trata deadreptul cu puterea suzerană din Constantinopol! — Germania a întrebat la Viena, ce părere are Austro-Ungaria despre o conferență, la care întrebare a primit răspunsul, că cabinetul din Viena, apreciând situația foarte grea, în care se află guvernul român, are de gând să trimită un avertisment amicabil la București asupra neplăcerilor, ce o așteptă. La acesta principele *Bismarck* răspunde, că în cestiunea acesta consideră angajată demnitatea imperiului german (față cu *Bleichroeder*? — Trad.) și că trebuie să țină la proiectul unei conferențe, decât alte mijloce nu vor duce la scop. — Un mijloc, pentru Români foarte neplăcut și pe care i-l'a comunicat contelui *Andrassy* principele *Reuss* ar fi, că Anglia, cu care principele *Bismarck* a intrat în tratative, ca și cu Franța, a propus o notă colectivă, care să fie executată de către cabinetul din Viena. — Deși contele *Andrassy* apreciază tactica guvernului român, de a nu face însuși propuneri, ci să aștepte asemenea propuneri de la comisiunea compusă din membrii tuturor partidelor, totuși considerând primejdia amenințării lor, crede de absolut necesar, ca guvernul român să-și arate buna credință prin fapte în privința executării art. 44 al congresului din Berlin. Comunicarea acesta a guvernului austro-ungar este dictată din sentimente amicale, cu toate acestea însă nu poate tănuși, că ar pute fi nevoit a-și revoca ministrul, în cas, când propunerea lordului *Salisbury* ar fi primită de toate puterile și Austro-Ungaria ar fi însărcinată a forța recunoșterea art. 44.

Várnay-Liteanu sosese din Berlin, să raporteze verbal asupra situației și se întorce imediat la postul său. *Liteanu* arată, că întârzierea executării tuturor dispozițiilor tratatului de Berlin a iritat pe principele *Bismarck* și că el, decât nu va urma o soluție grabnică, va provoca intervențiunea puterilor.

Dispoziția camerei însă nu este de loc concesiivă: Un grup de deputați în frunte cu *V. Conta* ține cu tărie la principiul, că ori-ce s'ar întempla, articolul 7 să rămână în picioare...

Callimaki-Catargiu telegrafiază din Paris, că după-cum i-a comunicat *Waddington* într'o scrisoare autografă, cabinetele Germaniei, Angliei, Italiei și Franței sunt de acord, ca spre executarea trata-

dere un punct luminos; ca să desvoltăm totă energia și ca în Roma și Paris să se concentreze toate puterile latinilor pentru ca poporele privilegiate de la natură și de istorie, să rămână și mai departe stăpâni idealii ai timpului nostru.

„Să ne unim deci, din toate puterile noastre, evocând cele mai frumoșe visiuni ale noastre.

„Din bună îndepărtare vă strâng mâna însă voi să faceți ca în școala voastră și în toate convenirile voștre, să se audă strigătul nostru de dragoste și redesteptare și ca întreaga Dacie să repalpite de o puternică și adevărată viață latină.”

Aceste sunt cuvintele călduroșe ale eruditului conte de Gubernatis.

Să mai adaugăm că, mișcărilor politice și mișcărilor intelectuale sunt provocate de împrejurări. Statele își asigură integritatea teritorială și independența lor cu armele în mâni; tot astfel cu armele științei se asigură și geniul unei rase, puterea de viață a națiunilor. Mai mult de cât în puterea brută putem dice aici cu latinul că: „*Fortes fortuna metuit, ignavos deprimit*”.

Lucretia de Costa-Nicora.

tului de Berlin, să cêră guvernului român înlocuirea art. 7 din constituțiune cu art. 44 al tratatului de Berlin...

Principele *Carl Anton* scrie fiului său cu data de 1/13 Iulie 1879 între altele următoarele:

„Dată fiind preponderanța netăgăduită a Germaniei asupra tuturor celorlalte puteri, afară pôte de Anglia, *Bismarck* va face din cestiunea evreiescă o cestiune generală europenă și este mai pe sus de ori-ce îndoielă, că te așteptă zile foarte grele...”

Intr'o altă scrisore sosită la București în 15/27 Iulie 1879 principele *Carl Anton* scrie fiului său despre intervenția sa personală la împăratul *Wilhelm*. Din această scrisore rezultă, că împăratul *Wilhelm* fusese mistificat de către *Bismarck*. *Estragem* din importanta scrisore următoarele:

„Îți scriu ađi numai câte-va cuvinte spre a-ți comunica, că alaltă-eri am fost la împăratul în Mainau. După prânđ, m'echemă la sine în odaie, unde am găsit în sfârșit privilegiu de a vorbi cu el despre afacerile românesci și a-i recomanda persoana ta bunăvoinței sale.

„Pot să-ți comunic atăta, că felul de gândire al împăratului m'a surprins foarte și m'a înveselit. de și regret, că impresia acesta favorabilă trebuie să o limitez la faptul, că pe împăratul nu l'au ținut în curent cu situația. El punea totă vina pe Anglia, care ar fi cea mai intransigentă în cestiunea evreiescă și de politica căreia, Germania nu se pôte separa.

„Când însă i-am dovedit contrarul și când am comparat atitudinea rigurosă a Germaniei, o atitudine, care nu ține cont de nimica, cu moderația din ce în ce mai manifestă a Angliei, împăratul a rămas uimit în gradul suprem, așa că nici nu voia să credă, și dicea, că cestiunea jidovăscă îi este peste tot antipatică, fiindcă îi cunoșce din Polonia și Rusia și a mai spus, că decât n'ar fi fost bolnav de rănile sale* în timpul congresului nici decum n'ar fi permis desfășurarea acestei cestiuni în asemenea proporții. — Cu un cuvânt impresia mea este, că cancelarul nici n'a întrebat pe împăratul în chestia acesta, ori nu l'a informat în deajuns.

„... a fost de sigur bine, că am deschis ochii împăratului, acum de sigur va opune rezistență pretensiunilor lui *Bismarck* și se va orienta mai exact.”

Despre isprăvile ostile ale lui *Bismarck* față cu Români se mai găsește multe pagini în memoriile regelui. Din momentul intervenției descrise mai sus însă el totuși a mai slăbit rezistența, mai ales, după-ce cancelarul s'a stricat cu național-liberalii. În același timp s'a produs și în Germania un puternic curent antisemit. Din partea României s'a dus la Berlin odată *Calinderu*, ca să trateze în afacerea căilor ferate, altă-dată *D. Sturdza*, care a tratat cu *Bismarck* despre cestiunea jidovăscă. . . . În sfârșit recunoșterea independenței României s'a făcut, adevărat în condițiuni nu cum ar fi dorit *Conta* și partidul său și toți Români, d'eri nici cum ar fi dorit *Bismarck* și *Bleichroeder*.

Mare om a fost *Bismarck* — pentru patria sa, d'eri și greșelile lui au fost mari. S'a vădut acesta cu legile, cari au provocat „*Kulturkampf*”-ul și cu legea socialiștilor, pe cari a fost silit a le revoca . . . cine ar fi gândit însă, că și simpatia lui cea mare față cu Evreii, de dragul cărora doi ani de zile a expus tribulațiunile celor mai mari Români, să se schimbe în antipatie? Publicăm aici după „*Neue D. Ztg.*” un articol din discursul ce l'a rostit *Bismarck* în fața unei deputațiuni de evrei, cari sub conducerea lui *Hildesheimer* s'au prezentat la *Bismarck* în ultimele zile ale vieții lui, ca să se jăluască de intoleranța poporului german:

„Voi însă-vă vați făcut nesuferiți în toate ramurile vieții publice: ați înjosit religiozitatea poporului, ați subminat temeliele monarhiei, amenințați cu perire averile imobile, nimiciti comerțul prin falimentele voștre, sdrucciinați fericea pământescă, falsificați opinia publică prin jurnalistică voastră infectă și țineți în agitație poporul prin mii și mii de obiceiuri rituale de ale voștre. . . . Decă deci vă plângeți, că poporul creștin este pentru voi un iad adevărat, vă rog nu mai călcați pragul casei mele...”

Oniță.

* Atentatul Nobiling la 2 Iunie 1878. Atentatorul a împuscat asupra împăratului dintr'o pușcă cu 2 țevi și l'a rănit la braț și obraz.—Trad.

Visita împăratului Wilhelm în Copenhaga. Împăratul *Wilhelm* a făcut o vizită la regele *Christian* în Copenhaga. La prânđul, ce s'a dat în ziua de 2 Aprilie în onorea împăratului, regele *Christian* a rostit un toast călduros în sănătatea lui *Wilhelm*, la care împăratul Germaniei a răspuns în cuvinte elogiöse la adresa regelui Danemarcei, ca model de rege și părinte de familie pe tron. Tot odată i-a mulțumit pentru onorea ce i-s'a acordat numindu-l admiral al flotei daneze și la rândul său l'a rugat să primescă șefia pentru toate timpurile al unui regiment german de Ulani.

Călătoria regelui Eduard. După cum se scrie din Lisabona, regele Angliei a sosit în ziua de 3 Aprilie cu yachtul său în golful fluviului Tajo, unde i-a eșit spre întâmpinare regele *Carol*. După ce au conferit împreună pe yacht timp de o oră, au mers cu bărcile în port. În prima barcă era regele *Carol* cu óșpele său. Pe mal era ridicat un pavilion, unde s'a făcut primirea solemnă și apoi au intrat cu trăsurile în oraș. La órele 6¹/₂ au sosit la castelul regal, unde regele engles a fost primit de regina-mamă *Maria Pia*. S'era orașul a fost splendid iluminat.

Din Portugalia regele *Eduard* va merge la Roma. La 25 Aprilie regele *Eduard* va sosi la Neapole, unde va visita pe regele Italiei. După cum este informat diarul „*Times*” regele nu va visita Vaticanul.

Din Roma regele se va întorce prin Paris, unde va visita pe președintele *Loubet*. Apropierea acesta a Angliei de Franța se dice, că va avé consecințe importante politice pentru politica anglo-francesă.

Schönerer contra lui Bülow.

(Interpelațiune în „Reichsrath”.)

Deputatul *Schönerer*, conducătorul partidului pangerman din Austria, a adresat ministrului-președinte *Koerber*, în ședința de Vineri a camerei o interesantă interpelare, din care se vede, că declarațiunile, ce le-a făcut *Bülow* în „*Reichstag*” la întrebările lui *Hasse*, au produs mult sânge rău între pangermanii de pretutindenți.

Dep. *Schönerer* și soți se referă în interpelația la discursul contelui *Bülow*, după care guvernul german stă pe acel punct de vedere, că germanismul din Ungaria se fie cu totul lăsat pe mâna Maghiarilor. Pentru a motiva acest punct de vedere, *Bülow* se provocă la un rescript al principelui *Bismarck* către consulul general în Budapesta, *Thielau*. Din acest rescript reiese însă tocmai contrarul.

Cancelarul *Bülow* spune, că-i este cu totul indiferentă sörtea Germanilor din afară de granițele imperiului. El dă astfel statelor străine carta bianca, de a desmoșteni conaționalii germani.

O urmare frisească a acestor triste jurstări este — dice interpelația — că la Germanii din Austria, singurul sprijin al alianței cu imperiul german, se nasc indoiți, cu privire la aceea, decât această alianță mai corăspunde intereselor poporului german din Austria.

Schönerer și soți pun întrebarea: „Este dispus ministrul-președinte a adresa această întrebare ministrului de esterne și a-l face atent, că Germanii din Austria ar trebui să detragă din ce în ce mai mult simpatiile și sprijinul lor, ce-l dau alianței cu imperiul german, în cas când guvernul german n'ar avé nici o pricepere sau simpatie pentru interesele naționale ale Germanilor în Austro-Ungaria?”

Mișcarea din Balcani.

După-cum se telegrafiază din Mitrovița, starea consulului rusesc *Sczerbina* merge spre bine și se speră, că va scăpa cu viața.

Pentru reprimarea mișcării revoluționare albaneze se vor trimite 33 de bataliöne turcesci.

Foia oficială din Petersburg scrie, că ambasadorul rus din Constantinopol, *Sinovjev* a avertisat pe marele vizir, că încercările Pörtei, de a liniști pe Arnăuți cu vorbe dulci sunt zădarnice. Ambasadorul a cerut mai departe ca Pörta să ia

măsurile energice pentru pedepsirea conducătorilor și pentru apărarea creștinilor. Marele vizir Ferid-pașa a asigurat pe ambasadorul rusesc, că va lua toate măsurile necesare. Sultanul aflând despre rănirea consulului rusesc, și-a exprimat telegrafic regretele. Tot-odată a trimis pe marele vizir la ambasadorul rusesc, ca să-i comunice, cât de mult a fost afectat de scirea despre rănirea consulului rusesc.

Guvernul rusesc a luat notă de declarațiunile făcute în numele Sultanului și a dat ordin lui Sinovjev, ca să intervină la Pörtă cerând pedepsirea exemplară a făptuitorilor. Tot-odată s'a dat ordin lui Mascov, consulul rusesc din Ueskueb, ca să meargă la Mitrovița.

Szerbina stă sub îngrijirea doctorului Jakow, trimis de Hilmi-pașa și a doctorului Subotici din Belgrad, trimis la Mitrovița de către regele Serbiei. La dorința Sultanului s'a dus imediat la Mitrovița și doctorul Kambor Oglu, cel mai renumit chirurg din Constantinopol.

SCIRILE DILEI.

— 24 Martie v.

Numele localităților din străinătate. Ministrul ung. de culte, Dr. Wlassics a fost dat un ordin, ca pe viitor, numele localităților străine să se întrebuițeze în traducere maghiară: Lipce în loc de Leipzig, Boroszló în loc de Breslau, Bécs în loc de Viena etc. *Societatea geografică maghiară* însă, nu este de acord cu ordinul acesta, fiindcă există o învoială internațională, ca pe hărți și globuri să se folosească totdeauna numirea oficială acceptată în țera respectivă. În urma acestei învoeli, în toate cărțile didactice germane, mai noue, s'au introdus deja numirea oficială maghiară (în loc de Hermannstadt, N-Szeben, în loc de Kronstadt, Brassó ș. a.) *Societatea geografică maghiară* a hotărât ca prin o deputație, să roge pe ministru a-și modifica dispoziția emisă, ceea-ce ministru a și promis deputației, care i-s'a prezentat.

Regele Leopold și contele Lonyay. Se anunță din Bruxela: Fôia oficială de curte aduce scirea că regele Leopold a însărcinat tribunalul cu regularea moștenirii după regina, din cauză, că contele Lonyay amână de mai multe luni o tranșare pe cale de bună învoială.

Alegere de primar în Viena. Dr. Lueger, a fost ales Sâmbătă din nou primar al Vienei. Din 158 voturi, Dr. Lueger a primit 124, ér 21 de bile au fost albe. Primarul a ținut apoi un discurs, în care a făcut elogii poporului german creștin din Viena, care prin entuziasmul său în mijlocul atâtor lupte sterpe a făcut din Viena o insulă de muncă pacinică și roditoare.

Ultima scrisoare a princesei Luisa către Giron. O fôie din Bruxella publică textul ultimei scrisori a princesei Luisa către Giron. Ță-1:

„Iubite amice! În ajunul întorcerei mele în scumpa mea patrie și în sinul iubitei mele familii, simt necesitatea, de a vă da un semn de amintirea mea simpatică. Am trecut prin o serie întrîgă de momente grele și nu voi uita nicî-odată, că D-vostre, ca bun camarad le-ați împărțit cu mine aceste momente. Viitorul fmi este nesigur și sunt ca un corăbier, care pornesc departe pe mare cu un vas fragil. Cine scie, ce dificultăți mă mai așteptă! Se dice, că timpul vindecă rănilile. Sunt însă răni, cari nicî-odată nu se vindecă. Am un dor nemărginit de liniște și reculegere sufletescă. Rôgă-te lui Dumnezeu împreună cu mine, pentru ca să-mă dăruiască pacea sufletescă. Acesta este singura dorință a amicei D-tale: *Luisa.*“

Proprietatea „Negoiului“. Din Belgrad se anunță, că regele Alexandru al Serbiei a primit Vineri o delegațiune compusă din mai mulți țărani români de la Negoiu (județul Dolj, România), cari au mulțumit Majestății sale de buavoință cu care guvernul sârbesc a acceptat ofertul lor de a cumpăra moșia din Negoiu, ce a fost lăsată prin legat statului

sârbesc de către răposatul Teodorovici. Proprietatea Negoiului a fost vîndută locuitorilor acestei comune rurale cu prețul de 1,800,000 franci. Plata se va face în mai multe anuități.

Inginerul din Paris d-l George Pop, Român originar din Iași a fost însărcinat de guvernul francez de a studia cestiunea instalării telegrafului fără sîrmă între Algeria și Sudan.

Distincțiune. O depeșă din Roma spune că ministrul României de acolo d-l Nicolae Flevea, a predat fișele acestea, în numele Regelui Carol, însemnele marelui cord-on al Coronei României d-lui Baccelli sub-secretar de stat la ministerul Afacerilor străine.

Inaintare în corpul tehnic. Intre numirile făcute de curînd în corpul tehnic al căilor ferate române vedem și numele d-lui D. Alex. Șteopoaie, care din șef de secție a fost înaintat la postul de șef de birou tehnic.

„Răvașul.“ Fôia săptămînală care pîrtă acest titlu a apărut în Clușiu avînd de editor pe d-l protopop Dr. Elie *Daiianu* și redactor pe Basil *Moldovanu*. Numita fôie va continua a apăre în fie-care Sâmbătă.

Politica Hohenzollernilor. Sub titlul acesta a apărut de curînd o broșură politică fantastică, despre care și noi am luat notă. Broșura a eșit sub pseudonimul „Gedeon“. Deoarece sub acest pseudonim a scris mai înainte în foile maghiare profesorul din Beiuș d-l Kupár Rezsö, acesta publică acum în acele foi o declarație, în care protesteză contra abuzului, ce s'a comis cu pseudonimul său, dînsul neavînd nici o comunitate cu amintitul pamflet politic.

Confesiunea acționarilor. Rutenii din Ungvar au înființat o societate tipografică pe acții cu scop de a edita cărți de conținut religios. Spre a se asigura contra primejdiei de a ajunge vr'odată acțiunile în mâni străine, mai cu seamă evreescii, au pus în statute condițiunea ca acționarii să nu pîtă fi, decât de confesiunea gr. cat. și a căror maralitate să fie mai pe sus de ori-ce îndoială. Tribunalul din Beregszász pe acest motiv a respins înregistrarea firmei.

Despre propaganda socialistă ce se face de cîțva timp printre Români din comitatul Aradului scrie pe larg și „Bud. Hirnap“, susținînd că ea este sprîginită mai mult din Bucuresci, de cît din Budapesta. Clubul socialist din Bucuresci de mult căuta contactul cu Români din Ungaria. În cele din urmă au reușit a câștiga pe partea lor pe lucrătorii de la căile ferate originari din Ungaria și aflători prin diferitele orașe ale României. Redactorul din fôia socialistă, ce a început să eșă de curînd în limba română, este de asemenea un angajat de la căile ferate (!) și articolele le primesce în cea mai mare parte scrise gata din Bucuresci.

Omor la o înmormîntare. Ricsei Tamás din Orminiș era om înșurat, dîr trîia în relații nepermise cu o vîduvă cu numele Pap Teréz. Din cauza asta multe neplăceri avea cu nevastă-sa. Dilele acestea s'a întemplat să mîră Ricsei. Amanta lui s'a dus pînă la mormînt și cînd au slobozit cosciugul în grîpă s'a aplecat să arunce și ea un bulgăr. Vîduva lui Ricsei vîdînd acesta s'a infuriat și luînd un hârleț i-a dat Terezei o lovitură în cap așa de tare, încît acesta pierdîndu-și echilibrul a cădît în grîpă și lovindu-se de cosciug și-a crăpat craniul. A doua zi a murit. Vîduva lui Ricsei a fost arestată.

Incendiu în Lugos. În gara din Lugos a izbucnit Dumineca trecută un incendiu, aprîndîndu-se 80 de butoie de petrol. Focul a fost însă localizat prin intervenția pompierilor și a trupelor de artilerie și honveđi. Paguba se urcă la 30,000 corone.

Fie-care scie, că semințele impregnate de napl ale lui *Mauthner* pentru nutreț, dau cele mai bune rîde, de asemenea ca semințe pentru grădini dau cele mai frumoșe zarzavaturi și din semințele de flori ale lui *Mauthner* ies cele mai frumoșe flori. Cu un cuvînt, semințele lui *Mauthner* sunt cele mai bune, depozitele cele mai mari și prețurile de tot efitine.

Sciri locale.

Parastasul solemn pentru odihna sufletescă a profesorilor răposai de la școlile noastre medii și superioare gr. or. române din Brașov, care se ține an de an în ziua sfintei Bunavestiri, s'e va celebra și astădată în biserica s-tului Nicolae din Scheiă, mâne, *Martți* în 25 l. c. la 10 ore a. m. — Avis tuturor rudeniilor și amicilor acelora, pentru a căror odihnă de veci s'e vor înălța rugăciunile celor vii.

Esposiție industrială. Eri Duminecă, s'a deschis în Brașov o esposiție industrială de diferite lucrări executate de calfe și ucenici, cari locuiesc pe teritoriul camerei de comerț și industrie din Brașov. La orele 9 dim. se adunase în sala de esposiție (Geverbeverein) un public numeros. Intre cari am observat pe fișpanul d. contele *Lazar*, viceșpanul Dr. *Jekel*, primul Brașovului *Hiemesch* și alții. Președintele camerei de comerț d. *Fabritius* deschide esposiția mulțumind celor prezenți pentru că au venit să asiste la această serbare a muncii. Fișpanul mulțumesc camerei pentru stăruințele laudabile în aranjarea esposiției, atăta de reușită. Secretarul camerei d-l *Thomas* face pe scurt istoricul esposiției, la care dice că iau parte 400 calfe și ucenici, și că ministrul de comerț ung. a oferit pentru premii 2000 cor. — Dintre obiectele espuse sunt multe lucrări executate de tineri români.

Prapor nou. Două-deci și opt de credincioși din parohia bisericii de pe Tocile (Brașov) au oferit acelei biserici un frumos prapor închinat sfintei Treimi. Despre sfințirea acestui prapor vom raporta în numărul de Duminecă.

Esamen de liberă practică. D-l Dr. *Fritz Hubbes* din Brașov a depus cu succes esamenul de liberă practică pentru România înaintea juriului examinator din Bucuresci. Ministerul de interne în baza avisului dat de consiliul sanitar superior a acordat cu ord. Nr. 8,246 din 17 Martie d-lui Dr. *Hubbes* dreptul de liberă practică a medicinei în țera. — Doctorul *Hubbes*, pe cum auzim, va da câte 2 zile pe săptămîna consultațiuni în Bucuresci.

Literatură.

A apărut:

„Semenătorul“, anul II. nr. 12 cu următorul sumar: Artur Stavri, Pastorală (poesie). St. O. Iosif, Monumentul (schiță). Zaharia Bârsan, Ai fi cređut? (poesie). Constanța Hodoș, Aur (Actul I). Il. Chendi, dare de sîmă (Peneș Curcanul). N. N. Beldiceanu, La gura sobii. Redacția Calea Victoriei Nr. 56 Bucuresci.

DECESE. Ioan *Rusu*, medic comunal, cassierul societății de credit și economii „*Crîșana*“ și membru la numărîtoșe societăți culturale a repausat la 2 Aprilie st. n. a. c. în Brad în etate de 64 ani. Il jelesc: vîduva Ecaterina, Sofia și Anica surori, Gheorghe Părau cumnat și mai mulți membri ai familiilor: Toda, Părau, Puticiu și Ionescu. În mormîntarea s'a sîvîrșit în 4 Aprilie în Brad.

— Victor *Berinde*, preot al diecesei de Gherla, profesor de religiune și de limba română la școlile din Sighetul Maramureșului și prefect al internatului român de acolo, a repausat la 22 Aprilie în etate de 40 ani, în al 12 an al preoției. A fost în mormîntat în ziua de 3 Aprilie în Sighet. Il jelesc: vîduva Ana și copii Victor, Irina, Titu, Eugeniu și Ioan, precum și numărîtoșe rude din familiile: Szabo, Berinde,

Darabanth, Medan, Mirișan, și vicarul Maramureșului Titu Budu.

— Vasile *Buda*, funcționar administrativ pensionat, a repausat în Șomcuta-mare în ziua de 1 Aprilie în etate de 49 ani. A fost în mormîntat în ziua de 3 Aprilie în cimiterul gr. cat. din acea comună.

Fie-le țărina ușoră!

ULTIME SCIRI.

Procesul de presă al „Gazetei Transilvaniei“.

Tirgu-Mureșului, 6 Aprilie (orele 3.25 p. m.) Astăzi s'a pertractat înaintea Curții cu jurați de aici procesul de presă intentat „Gazetei Transilvaniei“ pentru articolele publicate în afacerea espulsării redactorului *Cramer* din Timișoara. Au fost încriminate două articole, cari au format obiectul pertractării. Procurorul a cerut condamnarea redactorului responsabil *Traian H. Pop* pentru agitație, deși dînsul a declarat, că nu este autorul articolelor. Pledoaria apărătorului *Simeon Damianu* a nimicit toate argumentele invocate de procuror, dovedind cu o logică pîtrîndătoare și în modul cel mai convingător, că nu este în nici unul din acești doi articoli cas de urmărire. După replica procurorului și răspunsul apărătorului și după ce acusatul în limba română a făcut și el din parte-și declarațiunile sale în contra acuzării, juriul s'a retras și după o deliberare mai lungă, a dat, la întrebările puse, în parte, numai verdict afirmativ.

Pe baza acestui verdict, tribunalul a condamnat pe acusatul *Traian H. Pop* la 3 zile închisore de stat și 20 corone amendă. Atât procurorul, cât și apărătorul au anunțat recurs de nulitate.

Petersburg, 6 Aprilie. Foile rusesci, între cari mai ales „*Novoje Wrenja*“ și „*Novosti*“ atacă pe turci în articole violente, dicînd că, decă ei nu pot să înfrîneze pe Albanesi atunci va trebui să ia asupra lor Rusia și Austro-Ugaria regularea turburărilor din Macedonia.

Belgrad, 6 Aprilie. Ministrul de esterne *Lozanic* și ministrul de cululte *Lazarievici* și-a dat dimisia. Eri s'era s'a ținut un consiliu sub președința ministrului pres. *Tintar Marcovic*. S'a discutat revisuirea constituției.

Constantinopol, 6 Aprilie Intr'o luptă din districtul *Ochrida*, din partea turcescă au cădut 30 de morți și răniți. Bulgarii au avut pierderi puține. Intre căduții bulgari este și șeful de bandă *Davidov*.

Diverse.

Adîncimea mării. Intr'o carte nemțescă, ce a apărut de curînd, se arată adîncimea mării. După datele acestei cărți marea mediterană nu are nicăiri adîncime mai mare de 3500 metri. Oceanul atlantic are unele locuri de 6000 metri adîncime, dîr cea mai adîncă mare este oceanul pacific, care într'un loc este de 9426 metri. Prin urmare adîncimea acesta este mai mare decăt înălțimea celui mai înalt munte de pe pămînt, care n'are decăt 8840 metri.

Sosiți în Brașov.

Pe ziua de 4 Aprilie n.

Hotel Europa: *Pick, Gotzl, Reichhold, Mitarek, Viena; Illyes, Mezö-Méhes; Héllwig, Sighișoara; Gerő, Clușiu; Beer, Pojun; Saravaro, Gara Titu; Christescu, inginer, Găesof; Dr. Șenchea, adv. Făgăraș; Reger, Roth, Fischer, Simkovitsch, B.-Pesta.*

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,**

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

**Cărți pentru comercianți
și funcționari de bancă:**

Introducere în contabilitate și contabilitatea împartidă simplă, de I. C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagini I—VII + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondența comercială“ de I. C. Panțu. Conține toate ieale de circulare, scrisori de informații, recomandări și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expediții; cesiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupoane etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea dublă, de I. C. Panțu. Această broșură conține: *afacerile de credit cambial și afacerile de bancă.* Prețul broș. 2 coroane (+ 10 bani porto).

Un capitol din Contabilitatea dublă de I. C. Panțu. Tractezează principiile contabilității duble ilustrate cu diferite exemple. Prețul 1 cor. (+ 10 b. p.)

Procent, Promil, Interese și Teoriile conturilor cu-rente de I. C. Panțu. Arată calcularea intereselor pe ani, pe luni și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit. Prețul 80 b. (+ 10 b. porto.)

Din compozițiunile pline de melodii românești ale mult regretatului compozitor român *Ciprian Porumbescu*, tipărite și edate în edițiuni populare de d-na *Mariora Rațiu* născută Porumbescu, se află de vânzare la Tipografia noastră următoarele piese:

„*Imn de urare*“ cu două voci, „*Hora Prahovei*“, „*A cădută o rază lină*“ cu voce, „*Fluturaș de nopțe*“ polcă, „*Frunză verde mărgărit*“ cânt popular, „*Pe câmpurile Stupcei*“ polcă mazurca, „*Fata popii*“ cânt popular. Fie-care bucată costă 50 b. plus 10 bani porto. „*Basme Iașene*“ vals, 1 cor. 50 b plus 10 bani porto. „*Potpouriu*“, din *opereta „Crai nou“* 3 cor. și *Ouvertura din opereta „Crai nou“* 1 cor. 50 bani plus 10 bani porto.

Cursul pieței Brașov.

Din 5 Aprilie n. 1903.

Banot rom. Cump.	18.94	Vënd.	18.98
Argint român.	18.70	„	18.80
Napoleonori.	19.04	„	19.08
Galbeni	11.20	„	11.30
Mărci germane	117.—	„	111.08
Seris fone. Albina 5%	101.—	„	102.—
Robie Rusesoi	—	„	—
Lire turcesci	21.40	„	—

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 2 Aprilie 1903

Sămînțe	Cuali-tatea per Hect	Prețul per 100 kilograme	
		dela	până la
Grâu Bănățeneșc	80	7.80	8.90
Grâu dela Tisa	80	7.65	7.80
Grâu de Pesta	80	7.70	8.85
Grâu de Alba rezală	80	—	—
Grâu de Bácska	80	—	—
Grâu unghuresc de nord . . .	80	—	—
Grâu românesc	80	—	—

Sămînțe vechi ori nouă	Soiul	Cuali-tatea per Hect.	Prețul per 100 kilograme	
			dela	până la
Sécara		70—72	6.70	6.80
Orz	nutrey.	60—62	6.60	6.65
Orz	de rachiu	62—64	5.90	6.10
Orz	de bere	64—66	5.70	5.80
Ovės			—	—
Cucuruz	bănățen .	75	—	—
Cucuruz	alt soiul .	73	—	—
Cucuruz	„	—	—	—
Hiriscă			5.75	6.—

Produce div.	Soiul	Cursul	Prețul per 100 kilograme	
			dela	până
Săm. de trifoi:	Luțernă ungar.	45.—	55.—	
„	„ transilvană	—	—	
„	„ bănățenă	—	—	
„	„ roșie	—	—	
Ulei de rapiță	raținat dublu	—	—	
Ulei de in		—	—	
Unsore de porc	dela Pesta	78.50	79.—	
	dela țera	66.50	67.—	
Slănină	svântată	13.—	13.25	
Prune	din Bosnia	13.75	14.—	
Lictar	Slavon și Serbia	15.50	15.75	
„	din Serbia în s.	11.75	12.—	
Nuci	slavon nou	12.50	12.75	
Gogoși	sărbesc	—	—	
„	din Ungaria	—	—	
Miere	unghuresc	—	—	
„	sărbesc	—	—	
Căra	brut	—	—	
Spirt	Drojdite de s.	—	—	

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Aprilie n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	121.55
Renta de corone ung. 4%	99.50
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	92.60
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	99.35
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	94.05
Bonuri rurale croate-slavone	99.25
Impr. ung. cu premii	201.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin .	157.15
Renta de hârtie austr.	100.75
Renta de argint austr.	100.65
Renta de aur austr.	121.75
Rente austr. 4% de corone	101.20
Losuri din 1860.	154.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară . .	16.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	720.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	673.—
Napoleonori	19.06
Mărci imperiale germane	117.—
London vista	239.85
Paris vista	95.32 1/2
Note italiene	95.35

PUBLICAȚIE

a gremiului farmacistilor.

După ce farmaciștii din interiorul orașului s'a încuviințat a ține repausul de Duminecă și serbătorii de Înaltul minister de interne reg. ung și de consiliul comunal al orașului Brașov, se face prin acesta On. publ. atent, **că cu începerea de 19 Aprilie a. c. în fie-care Duminecă și serbătore dela ora 1 1/2 până la orele 9 seara,** alternativ numai o farmacie va fi deschisă în interiorul orașului.

Farmacile în Blumena, Brașovul-vechiu și Scheiū rămân ca și până acuma Dumineca și la serbătorii totă ziua deschise.

Dela 9 ore seara începe regulat serviciul de nopțe, pentru prepararea recetelor (ordinații medicale) în fie-care farmacie.

Onor. public este rugat a se vedea cu mijlocele de vindecare după posibilitate în orele antemeridiene.

Spre orientarea On public, va fi pusă o tablă la fie-care farmacie, unde va fi indicată farmacia deschisă.

Înainte de Duminecă și serbătore se va face p in jurnale cunoscute farmacia ce este deschisă, și tot odată și toți Domnii medici vor fi avisați înainte despre acesta.

Cu totă stima

**GREMIU FARMACISTILOR
din Brașov.**

1—3.(922).

Nr. 4647—1902.

Publicare de concurs.

Representanța orașenescă în ședința sa dela 2 l. c. a autorizat magistratul a angaja la abatoriu orașenesc un asistent pentru examinarea cărnii.

Postul are caracter; numai provisor.

Cu concurentul ales, până la efectuarea revisurii statutului pentru abatoriu, se va încheia un contract pe timp de câte un an de zile cu abdicere de trei luni.

Remunerațiunea e de 1600 cor. pe an.

În sensul ordinațiunei pentru executarea legii veterinare e a se dovedi:

- 1) Etatea și moralitatea;
- 2) Esercitiul practic în examinarea carnei;
- 3) Capacitatea pentru pătarea corectă a jurnalului despre vitele tăiete.

Petițiile de concurs provădute cu timbru de 1 cor. sunt a se înainta subsemnatului magistrat până la 20 Aprilie a. c.

Brassó, 28 Martie 1903.

1—2.(932)

Magistratul oraș. E. S.

ROMÂNIA

Primăria comunei Constanța.

PUBLICAȚIUNE.

Caetul de sarcini pentru darea în concesiune a iluminatului orașului Constanța cu gaz și cu electricitate, séu cu ambele de-odată fiind aprobat de Consiliul Technic Superior prin Jurnalul No. 28/903, și de D-l Ministru de Interne prin ordinele No. 2536 și 3554/903, se publică spre cunoscința generală că pentru darea acestei concesiuni pe o durată de 45 ani, se va ține, conform decisiunei Consiliului Comunal din ședința de la 26 Februarie a. c. **licitațiune publică în cancelariile acestei Primării, strada Carol I Nr. 48, în ziua de Luni în 28 Aprilie (11 Maiu) orele 3 p. m. precis.**

Licitațiunea se va ține cu oferte sigilate și în conformitate cu dispozițiunile art. 68—79 din legea asupra Comptabilităței Generale a Statului. Supra oferte nu se primesc.

Concurenții, spre a fi admiși la licitațiune, vor depune la Casa de Depuneri și Consemnațiuni, séu la oră ce altă Administrațiune financiară, o garanție în numerar séu în efecte publice garantate de Stat în sumă de (80.000) opt-zeci mii lei, prezentând recepisa de depunere odată cu oferta.

Concurenții mai sunt dator să presinte Primăriei certificate legalizate în regulă, emanând de la autoritățile competente din țera de origine, ér Societățile Statutele de organizarea lor, prin care se probeze că dispun de mijloce suficiente și de capacitatea de a întreprinde lucrările ce fac obiectul acestui caet de sarcini.

Concurenții fără referințe seriose nu se admit.

Ofertele în plic sigilat vor fi depuse séu vor parveni la Primăria Constanța cel mai târziu la data și ora fixată mai sus și vor fi adresate:

Domnului primar al orașului Constanța

La Constanța

(România)

ele vor purta mențiunea:

„Ofertă pentru concesiunea iluminatului cu gaz séu cu electricitate, séu cu ambele de odată a orașului Constanța“.

Ofertele primite la Primărie după ora și ziua licitației, și cele care nu vor fi însoțite de recepisa constatătoare de depunerea garanției, vor fi considerate ca nule și neavenite.

Comuna își rezervă dreptul de a alege printre ofertele primite pentru iluminatul cu gaz séu cu electricitate, oferta pe care o va găsi cea mai convenabilă fiind semnă nu numai de preț, ci și de avantajile sistemului oferit.

Caetul de sarcini se pôte vedea în cancelariile Primăriei orașului Constanța în tôte zilele de lucru de la orele 8—12 a. m. și de la 2—6 p. m.

p. Primar, I. SĂNTU.

Secretar, ST. DAN.

Nr. 10345—1903 Februarie 27.

2—5.(907).

OCASIUNE RARĂ!!

Din cauza **desființării negoțului meu de vinuri,** vënd cu prețuri foarte scădute

și liber de accis, în cantități ori cât de mici și transportat a casă:

Vinuri veritabile ardelenesci, dela pöla munților din 1896, Riesling de Rin, din 1889, Vin de Rozsomal (Alba-Iulia) din 1896, rémas dupa Episcopul Lönhardt, Vin de Czerna din 1898, Carbenet roșu, din 1896, Leányka din 1900, Elömali din 1900, Šom din 1900, și Tramin din 1900. — **Litru dela 80 b. până la 1 cor. 50 b.**

La cumperări mai mari servesc cu oferte foarte ieftine și la comarnde din provincie **rentorc 14 bani accisul de litru.**

Butelia de 1 litru o scootese în 16 bani, ér Butiolele se scootese în prețurile obienuite la desfacerile totale.

Vënd mai departe:

Rachiu de prune (Silvoriun) de 5 ani 1 litru cu butelia cor. 1.80
Rachiu de drojii fiert de mine . . . 1 " " " " 2.20
Cognac veritabil franțuzesc . . . 1 " " " " 4.80

Vëndarea se face în fie-care zi dela 10—12 ore a. m.

în pivnița mea din casa Schobel, Strada Vămii nr. 11.
La cumperări mai mari, mă rog a lua înțelegere cu mine în locuința din edificiul poștei etajul 11.

Cu totă stima

ERDÉLYI EDE.

2—12